

ІНТЕЛЕКУТАЛЬНА СКЛАДОВА КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Ткачова Н.П.

*Національний Технічний Університет «Харківський Політехнічний
Інститут» м. Харків*

Всі види конкурентних переваг, згідно теорії М. Портера, прийнято ділити на дві групи: переваги низького порядку; переваги високого (на наш погляд, краще *інтелектуального*) порядку. Переваги низького порядку пов'язані з можливістю використання: дешевих трудових ресурсів; дешевих матеріалів (сировини); дешевої енергії. Низький порядок цих конкурентних переваг зумовлений тим, що вони нестійкі і легко можуть бути втрачені або внаслідок зростання цін і заробітної плати, або через те, що дешеві виробничі ресурси так само можуть використовувати або перекупити конкуренти компанії на ринку.

До інтелектуальних переваг слід відносити: унікальну продукцію; унікальну технологію; наявність унікальних і висококласних фахівців; хорошу репутацію компанії. Якщо конкурентна перевага компанії досягнута за рахунок випуску на ринок унікальної продукції в результаті власних досліджень і розробок, то для ліквідації подібної переваги конкурентам треба або розробити аналогічну продукцію, або придумати щось краще, або, в крайньому випадку, викрасти секрети компанії, що інколи і відбувається. Вочевидь, що всі три варіанти недешеві і їх реалізація займе у конкурентів немало часу. Значить, компанія, що виробляє унікальну продукцію, на деякий час виявляється на ринку у вигідному становищі – вона стійко конкурентноздатна. На жаль, більшість продукції українських машинобудівних підприємств мають лише переваги низького порядку (дешеву енергію, трудові ресурси і матеріали).

Створення унікальної продукції і технологій немислимо без новітніх наукових розробок. Одним з напрямів вирішення цієї проблеми вище керівництво нашої країни визначило розвиток нанотехнологій. Не дивлячись на «витік мізків», в Україні ще залишилися висококласні фахівці. Ще більше є фахівців, що володіють величезним потенціалом, який можна розкрити, створивши необхідні умови для роботи і вчення таких фахівців. Глобалізація і світова конкуренція, що посилюється, вимагають від фірм відсутності пропусків в політиці забезпечення конкурентоспроможності. Покарання у вигляді втрат прибутку і об'ємів ринку не змусить себе довго чекати. Для конкурентної боротьби з лідерами світового бізнесу українським машинобудівним підприємствам необхідно провести серйозну роботу по аналізу власних конкурентних переваг і переваг конкурентів, а також зробити перетворення, без яких існування і розвиток в перспективі не можливо. Використання таких конкурентних переваг, як дешева енергія, трудові ресурси і матеріали, – це тупикова дорога розвитку. Необхідно докласти всі зусилля і ресурси для створення унікальної продукції, технологій і залучення висококласних фахівців